

Overweging 14 november 2021

Wat dacht u bij het horen van de evangelielezing zojuist? Inktzwart?

Het moet een donkere tijd geweest zijn toen Marcus deze tekst geschreven heeft en dat was het ook. Het joodse volk was in opstand gekomen tegen de Romeinse overheersers en de Romeinen hebben Jeruzalem en de tempel verwoest. De tempel, de plaats waar het woord van God gehoord en onderwezen wordt, is niet meer. God lijkt heel ver weg op dat moment.

Jezus heeft de verwoesting van de tempel niet meer meegemaakt want dit was enkele tientallen jaren nadat hij daar onderwezen heeft. Maar net zoals Jezus zijn eigen lijdensweg heeft voorzien, voorzag hij ook dat er zware tijden zouden aanbreken voor het volk. Wat hij in de lezing van vandaag bovenal wil, is de mensen hoop geven. Hij wil overbrengen: "Net als ik zullen jullie lijden, maar net als ik zullen jullie eens opstaan uit het lijden."

En Hij voegt er aan toe dat er maar Eén is die weet wanneer dat verlossende moment daar is; dat is niet Hij, de Zoon, maar dat is de Vader.

Hoe kunnen we zo zeker zijn dat dit een tekst van hoop is? De hoop vinden we in de gelijkenis van de vijgenboom die Jezus vertelt. Ook de vijgenboom zal weer vrucht dragen, en Hij benadrukt dat de bladeren zich weer zullen ontvouwen en dat de takken weer buigzaam zullen worden. Het is de cyclus van de natuur en de seizoenen. Niemand weet hoe lang de winter zal duren en hoe streng die wordt, maar iedereen weet dat het daarna lente en zomer zal worden en dat de natuur zich weer in volle glorie zal laten zien.

We mogen aannemen dat Jezus en Marcus niet toevallig de gelijkenis met de vijgenboom hebben gekozen. Tijdens de voorbereidingsavond voor deze viering met de liturgiegroep van Arsis hebben we gesproken over ónze associaties en de bijbelse associaties met de vijgenboom. Zo heeft de vijgenboom grote bladeren die op warme zonnige dagen veel schaduw geven. De bladeren van de vijgenboom kennen we ook uit het boek Genesis, als Adam en Eva hun naaktheid bedekken met vijgenbladeren. In dit verhaal van de zondeval, aan het begin van de bijbel, trotseren Adam en Eva het woord van God. Ze horen God tot hen spreken en ze doen anders. De bijbel begint het verhaal van de mensen op

aarde met het einde van het aardse paradijs en het begin van een moeizame relatie van de mensen met God.

Vandaag zijn we aan het einde van de bijbel gekomen, althans het einde van het evangelie volgens Marcus; op één zondag na is dit het einde van het kerkelijke jaar. Een klein jaar geleden lazen we tijdens de 1e Advent uit hetzelfde hoofdstuk van Marcus als vandaag. De cirkel is rond. Beide lezingen doen dezelfde oproep tot waakzaamheid: om alert te zijn als de Mensenzoon verschijnt.
Wat kunnen we hiermee in ons leven van vandaag de dag?

We zouden de boodschap kunnen betrekken op de diverse crises waarin de wereld verkeert. Dit weekend wordt/is de klimaatop in Glasgow afgesloten en hopelijk kiezen de wereldleiders – in lijn met de oproep van paus Franciscus – voor slagvaardige besluiten i.p.v. passief toe te blijven kijken hoe de aarde door toedoen van de mens elk jaar warmer wordt. Maar we kunnen ook kijken naar ons eigen leven. Niet alleen: wat doen wij voor het klimaat en duurzaamheid van de aarde, maar ook: wat doen wij voor anderen? Naastenliefde is elke dag nodig; anderen hebben dit nodig net zo goed als wij dat zelf nodig hebben. Juist in donkere tijden zoals nu wanneer het coronavirus weer oprukt en mensen weer voorzichtiger worden, meer op zichzelf gaan zijn en contacten gaan mijden.

Laten we juist nu waakzaam en alert zijn, elke dag. Op die manier kunnen we iets doen van wat de Mensenzoon met ons voorheeft en iets van God's nabijheid ervaren.

In het evangelie van Thomas zegt Jezus: "Want waar het begin is, daar zal het einde zijn." Wat is er op tegen om dit te verstaan als: "Wij kunnen het nieuwe begin maken door ons steentje bij te dragen aan het einde van het lijden"? Een poging om iets van het hemelse paradijs terug te brengen op aarde; daar zijn wij allemaal voor nodig. Om de relatie met God te herstellen, die volgens de overlevering ooit in de buurt van een vijgenboom verstoord is geraakt.

De volgende zegen van Jezus past daar volgens Thomas goed bij:

Gezegend, wie zal staan aan het begin,
hij zal het einde kennen
en de dood niet smaken.

Amen.